

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

**AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

**«ILMIY TADQIQOT ASOSLARI»
fanining**

ISHCHI O'QUV DASTURI
(2-kurs bakalavr ta'lif yo'naliishi uchun)

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar
Ta'lif sohasi: 110000 – Pedagogika
Ta'lif yo'naliishi: 5111200 – O'zbek tili va adabiyoti

№	Mashg'ulot turi	Ajratalgan soat	Semestr	
			4	
1	Ma'ruza	20	20	
2	Seminar	30	30	
3	Amaliy	25	25	
4	Mustaqil ta'lif soati	95	95	
5	Umumiy auditoriya soati	75	75	
6	Umumiy o'quv soati	170	170	

Fanning o‘quv dasturi Ajiniyoz nomidagi Nukus davlat pedagogika instituti Kengashida tasdiqlangan 2021-yil 28-iyundagi 11сонли majlis bayonnomasi bilan tasdiqlangan o‘quv dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

F.Sapayeva – Nukus DPI O‘zbek adabiyoti kafedrasи dotsenti, filologiya fanlari bo`yicha falsafa doktori.

Taqrizchilar:

K.Quramboyev – Nukus DPI O‘zbek adabiyoti kafedrasи professori, filologiya fanlari doktori.

H.Allambergenov – Nukus DPI O‘zbek adabiyoti kafedrasи katta o`qituvchisi, filologiya fanlari bo`yicha falsafa doktori (PhD).

Ishchi fan dasturi Turkiy tillar fakulteti kengashining 2021-yil “28”- may dagi 10- sonli bayonnomasi bilan ma’qullandi.

Fakultet kengashi raisi: B.Davletov

Ishchi fan dasturi O‘zbek adabiyoti kafedrasи majlisida muhokama qilinib, “26”- may dagi 10- sonli bayonnomasi bilan tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri: S.Matyakupov

Ishchi fan dasturi Nukus davlat pedagogika instituti O‘quv-uslubiy kengashining 2021-yil “28” 06 dagi 11- sonli qarori bilan tasdiqlangan.

1. O'quv fani o'qitilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

“Ilmiy tadqiqot asoslari” o‘quv fanining maqsadini – talaba yoshlarni ilm-fan yangiliklari bilan yaqindan tanishtirish, ilmiy tadqiqot olib borishning o‘ziga xosligi, O‘zbekiston qonunchiligidagi belgilangan me’yorlar, o‘sib kelayotgan avlodni sog‘lom e’tiqod va yuksak axloq sohibi ruhida tarbiyalash hamda ilmiy tadqiqot ishlari bilan shug‘ullanishga o‘rgatishdan iborat. Shuningdek, mazkur fan dasturida ilmiy tadqiqot ishlari bilan shug‘ullanish, talabalarning dunyoqarashini kengaytirish, tafakkur ko‘lamini yuksaltirish, komil inson ma’naviyatni shakllantirish nazarda tutilgan.

“Ilmiy tadqiqot asoslari” va uning o‘ziga xos xususiyatlari bo‘yicha aniq va mukammal ma’lumotga ega bo‘lishi talaba malakasini belgilovchi mantiqiy asos vazifasini o‘taydi. Shuning uchun oliv o‘quv yurtlarida filologik ta’limni yo‘lga qo‘yishda ushbu fan muhim ahamiyat kasb etadi. «Ilmiy tadqiqot asoslari» fanini to‘liq o‘zlashtirish nafaqat ta’lim tizimi, balki bakalavrlarning mustaqil ilmiy tadqiqot olib borishi uchun zamin hozirlaydi.

Fan bo‘yicha talabalarning bilim, ko‘nikma va malakasiga qo‘yiladigan talablar talaba:

- Ilmiy tadqiqot ishlaringin o‘ziga xos xususiyatlari, ilmiy ish olib borish va ilmiy-nazariy tahlil qilish yo‘l-yo‘riqlari haqida bilim berish, o‘quv fanining vazifalarini ilmiy tasnifi haqida; ilmiy ishlar janri va ularning o‘ziga xosligi haqida muayyan bilim va malakalarni shakllantirishni o‘rgatishdan iborat.
- Bakalavr yo‘nalishida tayyorlanayotgan talabalarni ilmiy-tadqiqot ishlariga o‘rgatish ta’lim jarayoniga qo‘yilayotgan bugungi kundagi eng dalzarb muammolardan biridir. CHunki, ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash uchun talabalar ilmiy-tadqiqot asoslarini to‘liq o‘zlashtirishi lozim.
- Ilmiy-tadqiqot ishlari ta’lim-tarbiya jarayonining ajralmas bir qismi hamda o‘quv-ilmiy tadqiqot ishlari-ta’lim jarayonining zaruriy unsuri ekanligini, oliv ta’lim dargohi ilmiy jamoasining o‘ziga xos jihatlarini, talabalar ilmiy-tadqiqot ishlaringin o‘quv jarayoni bilan bog‘liq bo‘lgan shakllarini, ilmiy-tadqiqot ishlaringin tashkiliy tizimi va mazmunini, mashg‘ulotlardan bo‘sh vaqtarda talabalar ilmiy rahbarlar bilan amalga oshiriladigan tadqiqot ishlarini;
- Ilmiy to‘garaklarning maqsadi va faoliyatini, fan olimpiadalari-ilmiy tadqiqot ishlaringin o‘ziga xos turi ekanligini, ilmiy tadqiqot jaryonini, uning ilmiy tadqiqotga tayyorgarlik davrini, ko‘chirma (sitata) olishni, konseptlashtirish, bibliografik ko‘rsatkichni tuzish, ilmiy ish uchun material manbalarini tanlash va uni ishlab chiqishni, ilmiy tadqiqot janrlari va ularning xususiyatlarini, ilmiy tadqiqot janrlarini, annotatsiya va rezyume, tezis, ensiklopedik maqola, ilmiy maqola va ilmiy axborot, referat va taqrizlar yozish, seminar mashg‘ulotlariga tayyorgarlik ko‘rish, nazorat va bitiruv-malakaviy ishlaringin yozishning asoslarini bilishlari, bu masalalarni o‘rganish jarayonida she’riy, nasriy, dramatik va ilmiy asarlarni tahlil qila olish bilimi, **malakasi va ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak.**

2. Ma’ruza mashg’ulotlari

1 jadval

Nº	Ma’ruza mashg`ulotlar mavzulari	Dars soatlari hajmi
IV semester		
1-6 MODUL		
1.	Kirish. Ilmiy tadqiqot ishlarning falsafiy asoslari	2
2.	Talabalar ilmiy-tadqiqot ishlari ta’lim-tarbiya jarayonining ajralmas bir qismi sifatida	4
3.	Talabalar ilmiy-tadqiqot ishlaringin tashkiliy tizimi va mazmuni	4

4.	Ilmiy tadqiqot jarayoni	2
5.	Ilmiy tadqiqot janrlari va ularning xususiyatlari	4
6.	Ta'lim jarayoni bilan bog`liq ilmiy ishlar	4
IV semestr bo'yicha jami		20

Ma'ruza mashg'ulotlari multimedya qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada akadem guruhlar oqimi uchun o'tiladi. O'quv ma'lumotlarining sifati va samarali tashkil etishga ta'sir etuvchi quyidagi interfaol usullardan klaster, aqliy hujum, T-sxema, baliq skleti, konsensual jadval, ven-diagrammasi, keys-stadi kabilardan keng foydalaniladi.

2. Amaliy mashg'ulotlar		2- jadval
Nº	Amaliy mashg'ulot mavzulari	Dars soatlari Hajmi
IV semester		
1-8-MODUL		
1	Konspektlashtirish. Ko`chirma (sitata) olish.	2
2	Ijodkor hayoti va ijodiga oid bibliografiya tuzish	2
3	Ilmiy ishning kompozitsion qurilishi	4
4	Annotatsiya, rezyume va tezislar yozish	2
5	Referat va taqrizlar yozish.	4
6	Ilmiy maqola va ilmiy axborot tayyorlash.	4
7	Seminar mashg`uotlariga tayyorgarlik.	4
8	Kurs ishini tayyorlash.	3
IV semestr bo'yicha jami		25

Amaliy mashg'ulotlari multimedya qurilmalar va boshqa qurulmalar va boshqa texnologiyalar bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlarni olib boorish usullari turli tuman ko'rinishda bo'lsa-da, faol va interfaol metodlar ko'proq qo'llanilishi maqsadga muvofiq. Shuningdek, mashg'ulotlar davomida amaliy vaziyatlar, muomoli topshiriqlar, "Keys-stadi" texnologiyalari o'qituvchi tomonidan beriladi. Ko'rgazmali materiallar va axborot multimedya qurulmalari yordamida uzatiladi.

2.1. Seminar mashg'ulotlar		3- jadval
Nº	Amaliy mashg'ulot mavzulari	Dars soatlari Hajmi
IV semester		
1-8-MODUL		
1	Ilmiy tadqiqot ishlarning falsafiy asoslari	2
2	Talabalar ilmiy-tadqiqot ishlari	4
3	Talabalar ilmiy-tadqiqot ishlarning tashkiliy tizimi va mazmuni	4
4	Ilmiy tadqiqot jarayoni	4
5	Ilmiy tadqiqot janrlari va ularning xususiyatlari	4
6	Ta'lim jarayoni bilan bog`liq ilmiy ishlar	4
7	Ilmiy tadqiqot ishlarning falsafiy asoslari	4
8	Talabalar ilmiy-tadqiqot ishlari	4
IV semestr bo'yicha jami		30

3. Mustaqil ta'lim		4-jadval
Nº	Mustaqil ta'lim mavzulari	Dars soatlari

		hajmi
IV semestr		
1.	Ilmiy tadqiqot bosqichlari	6
2.	Ilmiy asarning umumiy xususiyatlari	6
3.	Ilmiy asar janrlari	6
4.	Ilmiy ma'ruza tinglash va o`rganish, tayyorlash	6
5.	Ilmiy axborot o`qish, o`rganish va yozish	6
6.	Ilmiy hisobot o`qish, o`rganish va yozish	6
7.	Tezis o`qish, o`rganish va yozish	6
8.	Taqriz o`qish, o`rganish va yozish	6
9.	Referat o`qish, o`rganish va yozish	6
10.	Bitiruv malakaviy ishi o`qish, o`rganish	6
11.	Avtoreferat o`qish, o`rganish	6
12.	Nomzodlik va doktorlik o`qish, o`rganish	6
13.	Risola yoki broshyura o`qish, o`rganish	6
14.	Monografiya o`qish, o`rganish	6
15.	Darslik o`qish, o`rganish	6
16.	O`quv qo`llanma o`qish, o`rganish	5
IV semestr bo'yicha jami		95

Mustaqil o'zlashtirilgan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlanadi va uni taqdimoti tashkil qilinadi. Talabalar tomonidan mustaqil ishlar tayyorlanayotganda ular e'tiborini ilg'or xorij tajribasi bilan mamlakatizimda Zamonaviy adabiyotimizda qo'lga kiritilayotgan yutuqlarning asoslarini tahlillash, zamon bilan bog'lash, tahlil etish, o'z fikrlarini hayotiy misollar bilan yoritilishiga yo'naltiriladi.

4. Kurs ishi (loyihasi) tarkibi, ularga qo'yiladigan talablar “Ilmiy tadqiqot asoslari” fanidan kurs ishi rejalshtirilmagan.

5. Tavsiya etilayotgan oraliq nazorat savollari IV semestr

- 1.Talabalar ilmiy tadqiqot ishlarining birinchi yo'nalishini ko'rsatish
- 2.TITI ning ikkinchi yo'nalishidagi ilmiy tadqiqot ishlarini ko'rsating
- 3.Talabalar ilmiy texnika jamiyati haqidagi to'g'ri ma'lumotlarni belgilang
- 4.Oliy o'quv yurtlarida talabalr ilmiy tadqiqot ishlarini qanday kengash boshqaradi.
- 5.Oliy o'quv yurtlaridagi TITI ga umumiy metodik rahbarlikni kimlar amalga oshiradi
- 6.Hozirgi kundagi milliy va xalqaro an'anavyi ilmiy tadqiqot ishlarini ifodalash janrlarini nimalar tashkil qiladi?
- 7.Monografiya, bropyura, kitoblarining titul varag'idan keyinroq berilib, u mazkur ilmiy ishning, kitobning mohiyatini o'ta qisqa tarzda xarakterlaydigan ilmiy tadqiqot janri qaysi?
- 8."Ilmiy asar nimalar to'g'risida bahs qiladi?" ushbu savolga ilmiy tadqiqot janrlaridan qaysi biri davob bera oladi?
- 9.Annotatsiyaning qanday turlari mayjud?
- 10.Annotatsiyalar qaysi tillarda yozilishi mumkin?
- 11.Taqriz ilmiy tadqiqot janrlarining qaysilariga yoziladi?
- 12.Taqriz yozishdan maqsad nima?
- 13.Rezyume-nima?
- 14.Hozirgi kunda nomzodlik va doktorlik dissertatsiyalari avtoreferatlarining oxirida bir bet asar mazmuni va hajmi bilan tanishtirish nima deyiladi?
- 15.Qo'yidagilardan qaysi biri tezisning to'g'ri ta'rifi?

- 16.Tezislar nechaga bo'linadi, ular qanday yo'l bilan yoziladi?
- 17.Izohli-qomusiy lug'atlar tayangan ilmiy matbuotning janri?
- 18.Ilmiy maqolaga qanday maqolalar kiradi?
- 19.Oliy ilm dargohi talabalariga mustaqil olgan bilimini baholash uchun beriladigan imkoniyat janri nima?
- 20.Gipoteza qanday bilim?
- 21.Gipotezani asoslash va isbotlash necha bosqiyadan iborat?
- 22.Bilimning nisbatan tugallangan, o'z rivoji jarayonida o'zgarib turuvchi tizimi nima deyiladi?
- 23.Ideyaning amalg'a, ro'yobga chiqib, moddiylashish jarayoni nima deyiladi?
- 24.Muayyan obyekt haqida konkret va yaxlit bilim; amaliy ravishda ro'yobga chiqarishga intilish; suy'ekt harakatining maqsadi, loyihash, rejasi; berilgan uchta holatdan nima hosil bo'ladi?
- 25.Bilish taraqqiyotining bosh tamoyili ratsionallik bo'lib, u ikki xil shaklda mavjud bo'lib, bular qaysilar?
- 26.Ilmiy muammolari necha tipga bo'linadi?
- 27.Ongli faoliyatning ancha umumlashgan tarixiy va zamonaviy ijtimoiy tajribaga asoslanuvchi siyosiy falsafiy, axloqiy, diniy qarashlar, holda va g'oyalarning bir qadar muntazam tizimiga nima deydi? Yangi faktlar qidirib topshi;
- 29.Predmet katalogila qaysi bo'limlar asosiy o'r'in tutadi?
- 30.Ko'chirma olishning o'ziga xos shakllari kimalardan iborat?
- 31.Ilmiy ish qilish jarayonida dastavval nima ishlab chiqiladi?
- 32.Ilmiy tadqiqotda mavzuni yoritish uchun zarur bo'lgan materiallar inmalardan iborat?
- 33.Biror asardan ko'chirma olganda nimalarni yozib olish kerak bo'ladi?
- 34.Mavzu uchun eng asosiy muhim adabiyotlarni talaba kimdan oladi?
- 35.Nazorat ishi necha bet hajmda bo'lishi mumkin?
- 36.Laboratoriya mashg'ulotlarida talabalar qanday usulda ishlash nazarda tutiladi?
- 37.Laboratoriya mashg'ulotlarining mazmuni va mundarijasi nimalarni qamrab olishi lozim?

6. Tavsiya etilayotgan yakuniy nazorat savollari **II semestr**

1. Tematik konspekt yuzasidan ish necha bosqichda kechadi
- 2.Ilmiy ishning eng muhim va zaruriy tarkibiy qismi
- 3.Ro'yxatga kiritilgan har bir asar haqida qanday ma'lumotlar bo'lishi shart
- 4.Malakaviy-bitiruv ishi yozishda qancha to'plam kerak?
- 5.Ilmiy ishning turi va xarakteriga qarab misollar bir xil bo'ladimi?
- 6.Konspekt so'zining ma'nosi?
- 7.Konspekt so'zi qaysi tildan olingan?
- 8.Agar sitata gap o'tasida ko'chirilsa, boshlovchi qo'shtirnoqdan keyin qanday tinish belgisi qo'yiladi?
- 9.Ko'chirma (sitata) olganda qanday qoidalarga amal qilinadi?
- 10.Nimani tarbiyalashda konspekt olish katta ro'l o'ynaydi?
- 11.Yirik ilmiy asarning asosiy kompozitsion qorilishini nimalar tashkil qiladi?
- 12.Mohiyat e'tibori bilan ma'lum bir fan predmetining asosiy vazifasi, tekshirish obyekti ilmiy matnning qaysi qismida ko'rsatiladi?
- 13.Ilmiy tadqiqot ishi bayonnomasiga ilova qilinishning berilishi nimaga bog'liq?
- 14.Izohli-qomusiy lug'atlar tayangan ilmiy matbuotning janri?
- 15.Talabalar ilmiy tadqiqot ishlarining birinchi yo'nalishini ko'rsatish
- 16.TITI ning ikkinchi yo'nalishidagi ilmiy tadqiqot ishlarini ko'rsating
- 17.Talabalar ilmiy texnika jamiyati haqidagi to'g'ri ma'lumotlarni belgilang.
- 18.Oliy o'quv yurtlarida talabalar ilmiy tadqiqot ishlarini qanday kengash boshqaradi.
- 19.Oliy o'quv yurtlaridagi TITI ga umumiyl metodik rahbarlikni kimga amalga oshiradi.

- 20.Hozirgi kundagi milliy va xalqaro an'anavyi ilmiy tadqiqot ishlarini ifodalash janlarini nimalar tashkil qiladi?
- 21.Annotatsiyalar qaysi tillarda yozilishi mumkin?
- 22.Taqriz ilmiy tadqiqot janrlarining qaysilariga yoziladi?
- 23.Taqriz yozishdan maqsad nima?
- 24.Talabalar ilmiy tadqiqot ishlarining birinchi yo'nalishini ko'rsatish.
- 25.TITI ning ikkinchi yo'nalishidagi ilmiy tadqiqot ishlarini ko'rsating.
- 26.Talabalar ilmiy texnika jamiyati haqidagi to'g'ri ma'lumotlarni belgilang.
- 27.Oliy o'quv yurtlarida talabalr ilmiy tadqiqot ishlarini qanday kengash boshqaradi.
- 28.Oliy o'quv yurtlaridagi TITI ga umumiyl metodik rahbarlikni kimlar amalga oshiradi.
- 29.Hozirgi kundagi milliy va xalqaro an'anavyi ilmiy tadqiqot ishlarini ifodalash janlarini nimalar tashkil qiladi?
- 30.Monografiya, bropyura, kitoblarning titul varag'idan keyinroq berilib, u mazkur ilmiy ishning, kitobning mohiyatini o'ta qisqa tarzda xarakterlaydigan ilmiy tadqiqot janri qaysi?
- 31."Ilmiy asar nimalar to'g'risida bahs qiladi?" ushbu savolga ilmiy tadqiqot janrlaridan qaysi biri javob bera oladi?
- 32.Annotatsiyaning qanday turlari mavjud?
- 33.Annotatsiyalar qaysi tillarda yozilishi mumkin?
- 34.Taqriz ilmiy tadqiqot janrlarining qaysilariga yoziladi?
- 35.Taqriz yozishdan maqsad nima?
- 36.Rezyume-nima?
- 37.Hozirgi kunda nomzodlik va doktorlik dissertatsiyalari avtoreferatlarining oxirida bir bet asar mazmuni va hajmi bilan tanishtirish nima deyiladi?
- 38.Qo'yidagilardan qaysi biri tezisning to'g'ri ta'rifi?
- 39.Tezislar nechaga bo'linadi, ular qanday yo'l bilan yoziladi?
- 40.Izohli-qomusiy lug'atlar tayangan ilmiy matbuotning janri?
- 41.Ilmiy maqolaga qanday maqolalar kiradi?
- 42.Oliy ilm dargohi talabalariga mustaqil olgan bilimini baholash uchun beriladigan imkoniyat janri nima?
- 43.Gipoteza qanday bilim?
- 44.Gipotezani asoslash va isbotlash necha bosqiyadan iborat?
- 45.Bilimning nisbatan tugallangan, o'z rivoji jarayonida o'zgarib turuvchi tizimi nima deyiladi?
- 46.Idayaning amalga, ro'yobga chiqib, moddiylashish jarayoni nima deyiladi?
- 47.Muayyan obyekt haqida konkret va yaxlit bilim; amaliy ravishda ro'yobga chiqarishga intilish; subyekt harakatining maqsadi, loyihash, rejasi; berilgan uchta holatdan nima hosil bo'ladi?
- 48.Bilish taraqqiyotining bosh tamoyili ratsionallik bo'lib, u ikki xil shaklda mavjud bo'lib, bular qaysilar?
- 49.Ilmiy muammolari necha tipga bo'linadi?
- 50.Ongli faoliyatning ancha umumlashgan tarixiy va zamonaviy ijtimoiy tajribaga asoslanuvchi siyosiy falsafiy, axloqiy, diniy qarashlar, holda va g'oyalarning bir qadar muntazam tizimiga nima deydi?
- 51.Mavzu uchun eng asosiy muhim adabiyotlarni talaba kimdan oladi?
- 52.Nazorat ishi necha bet hajmda bo'lishi mumkin?
- 53.Laboratoriya mashg'ulotlarida talabalar qanday usulda ishlash nazarda tutiladi?

7. Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish me'zonlari

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdag'i 19-2018-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligidan 2018-yil 26-sentyabrdagi 3069-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi" nizomga muvofiq ishlab chiqildi.

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og`zaki so`rov, prezentatsiyalar va boshqalar
Baholash mezonlari	<p>“5” baho (a’lo) Ilmiy tadqiqot ishlarining o‘ziga xos xususiyatlari, ilmiy ish olib borish va ilmiy-nazariy tahlil qilish yo‘l-yo‘riqlari haqida, o‘quv fanining vazifalarini ilmiy tasnifi haqida; ilmiy ishlar janri va ularning o‘ziga xosligi haqida muayyan bilim va malakalarga ega bo‘lishi shart. Bakalavr yo‘nalishida tayyorlanayotgan talabalarni ilmiy-tadqiqot ishlariga o‘rgatish ta’lim jarayoniga qo‘yilayotgan bugungi kundagi eng dalzarb muammolardan biridir. Chunki, ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash uchun talabalar ilmiy-tadqiqot asoslarini to‘liq o‘zlashtirishi lozim, shuningdek, fan va uning muhim vazifalari xususida mukammal tasavvurga ega bo‘lishi, mustaqil ijodiy fikrlay olishi kerak;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Talabalar ilmiy-tadqiqot ishlari ta’lim-tarbiya jarayonining ajralmas bir qismi hamda o‘quv-ilmiy tadqiqot ishlari-ta’lim jarayonining zaruriy unsuri ekanligini, oliy ta’lim dargohi ilmiy jamoasining o‘ziga xos jihatlarini, ilmiy-tadqiqot ishlarining o‘quv jarayoni bilan bog‘liq bo‘lgan shakllarini, ilmiy-tadqiqot ishlarining tashkiliy tizimi va mazmunini, mashg‘ulotlardan bo‘sh vaqtarda ilmiy rahbarlar bilan amalgamashiriladigan tadqiqot ishlari, ilmiy to‘garaklarning maqsadi va faoliyatini, fan olimpiadalari-ilmiy tadqiqot ishlarining o‘ziga xos turi ekanligini, ilmiy tadqiqot jaryonini, uning ilmiy tadqiqotga tayyorgarlik davrini, ko‘chirma (sitata) olishni, konspektlashtirish, bibliografik ko‘rsatkichni tuzish, ilmiy ish uchun material manbalarini tanlash va uni ishlab chiqishni, ilmiy tadqiqot janrlari va ularning xususiyatlarini, ilmiy tadqiqot janrlarini, annotatsiya va rezyume, tezis, ensiklopedik maqola, ilmiy maqola va ilmiy axborot, referat va taqrizlar yozish, seminar mashg‘utlariga tayyorgarlik ko‘rish, nazorat va bitiruv-malakaviy ishlarini yozishning asoslarini bilishlari, bu masalalarni o‘rganish jarayonida she’riy, nasriy, dramatik va ilmiy asarlarni tahlil qila olish bilimi, malakasi va ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak. <p>“4” baho (yaxshi) Ilmiy izlanish jarayonida tadqiqotchining yangi bilimga erishish yo‘llari ekanligi haqida, g‘oya va amaliyot munosabatlari; inson oqilona maqsadlariga muvofiqlik bilish taraqqayotining tamoyili, fan-inson aql-idrokining oliy mahsuli va kuch-qudratining mujassami. Ilmiy bilimlarni differensiatsiyalash va bilimlar integratsiyasi fan rivojining qudratli stimuli sifatida, jamiyat hayotida fan rolining oshib borishi xususida tahlili orqali o‘quv fani talablari darajasida muayyan nazariy bilimlar haqida tasavvurlarga ega bo‘lishi, mustaqil ijodiy fikrlay olishi kerak;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Talabalar ilmiy-tadqiqot ishlari ta’lim-tarbiya jarayonining ajralmas bir qismi sifatida; - O‘quv-tadqiqot ishlari-ta’lim jarayonining zaruriy unsur; - O‘quv-tadqiqot ishlarining maqsad va vazifalari. Oliy ta’lim dargohi ilmiy jamoasining o‘ziga xos jihatlar; O‘quv-ilmiy ishlab chiqarish birlashmalari (O‘IIB); - Talabalar ilmiy-tadqiqot ishlari (TITI)ning o‘quv jarayoni bilan bog‘liq bo‘lgan shakllari; - O‘quv tadqiqot ishlari (O‘TI)ni rivojlantirish va tashkil qilish metodlari; - ilmiy tadqiqotni loyihalashtirish, ilmiy tadqiqotdagi o‘zgaruvchilar va ularni tanlash, noa‘nanaviy tadqiqotlar va ularni o‘ziga xos tomonlari, eksperiment natijalarini tahlil qilishni bilishi va ulardan foydalana olishi, mustaqil mushohada yurita olishi kerak; - fanining mohiyatini tushunishi lozim. <p>“3” baho (qoniqarli) «Ilmiy tadqiqot asoslari» fanining asosiy muammolarini mohiyatini tushunish;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tadqiqot ishlari (O‘TI)ni rivojlantirish va tashkil qilish metodlari; - ilmiy tadqiqotni loyihalashtirish, ilmiy tadqiqotdagi o‘zgaruvchilar va ularni tanlash, noa‘nanaviy tadqiqotlar va ularni o‘ziga xos tomonlari, eksperiment natijalarini tahlil qilishni bilishi va ulardan foydalana olishi, mustaqil mushohada yurita olishi kerak;

	<ul style="list-style-type: none"> - fanining mohiyatini tushunishi lozim.; - milliy mustaqillik g'oyalardan ilmiy-tadqiqot va kasbiy faoliyatida foydalana bilish va qo'llash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. - fan mavzularini bilishi va aytib bera olishi; <p>fanining predmeti haqida tasavvurga ega bo'lish.</p> <p>"2" baho (qoniqarsiz) «Ilmiy tadqiqot asoslari» fanning predmeti haqida aniq tasavvurga ega bo'lmaslik;</p> <p>«Ilmiy tadqiqot asoslari» fani mavzularini bilmaslik.</p>
--	---

Baholash turlari	Baholash	O'tkazish vaqtি
Joriy nazorat:		
-Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida olgan baholari inobatga olinadi	O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligidan 2018- yil 26-sentyabrdagi 3069-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi" nizomga muvofiq	Semestr davomida
Oraliq nazorat:		Semestr davomida fan mavzulari 55%-60% bajarilgandan so'ng
-ma`ruza o`qituvchisi tomonidan qabul qilinadi; -oraliq nazorat yozma ish shaklida olinadi; -oraliq nazorat mavzulari kafedraning etakchi professor-o'qituvchilari tomonidan ishlab chiqiladi va kafedra mudiri tomonidan tasdiqlanadi; -yozma shaklda olingan oraliq nazorat javobi 3 kun ichida jurnal va elektron tizimda aks ettilishi hamda talabalarga etkazilishi shart. -talabaga oraliq nazorat turidan "2" (qoniqarsiz) baho olsa, unga 2 (ikki) martagacha qayta topshirishga imkoniyat beriladi. - oraliq nazorat turini topshiraolmagan, shuningdek ushbu nazorat turi bo'yicha "2" baho bilan baholangan talaba yakuniy nazorat turiga kiritilmaydi. - oraliq nazoratni o'tkazish jarayoni kafedra mudiri tomonidan tuzilgan komissiya ishtirokida davriy ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartibi buzilgan hollarda, oraliq nazorat natijalari bekor qilinadi hamda oraliq nazorat qayta o'tkaziladi.		
Yakuniy nazorat		semestr davomida ajratilgan soatlar to'liq bajarilgandan so'ng
- yakuniy nazorat turi otkaziladigan kuniga qadar talabalar joriy va oraliq ballari yig'indisidan habardor bo'lishi shart. - Tuzilgan va tasdiqlangan komissiya a'zolari tomonidan qabul qilinadi. - mazkur fan bo'yicha yakuniy nazorat semestrning oxirgi haftasi mobaynida o'quv-uslubiy boshqarma tomonidan tuzilgan qat'iy jadval asosida belgilangan auditoriyada og'zaki shaklida o'tkaziladi. - og'zaki shaklda olingan yakuniy nazorat javobi shu kunning o'zida jurnal, elektron tizim va qaydnomalarda aks ettilishi hamda talabalarga etkazilishi shart.		

8. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari. Asosiy adabiyotlar:

Nº	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARM dagi shifri	Adabiyotning ARM dagi inventar raqami	ARMdagi soni	ARM imzosi
1	Rahmatullayev Sh.	Ilmiy tadqiqot asoslari	2002	Электрон			
2	Yoqubov I.	Ilmiy tadqiqot asoslari.	1995	Электрон			
3	Umurov H.	Badiiy ijod asoslari	2001	Электрон			
4	Mirqosimova M.	Adabiy asar tahlili	2007	Электрон			

Qo'shimcha adabiyotlar:

5. Fitrat A. Adabiyot qoidalari. –T.: O'qituvchi 1995.
6. Yo'ldoshev Q. Adabiyot o'kitishning ilmiy-nazariy asoslari. –T.: 1996
7. Rahmanov A. Ilmiy tafakkur jilolari. –T.: «Fan» 1991.
8. Izzat Sulton. Adabiyot nazariyasi. –T.: O'qituvchi, 2005.

Axborot manbalar:

www.ziynet.uz.
www.edu.uz.
www.o'zbekadabiyoti.com.
www.ziyouz.com.
www.tdpu.uz.
www.pedagog.uz.